

**PROGRAM: „Profilaktyka stomatologiczna dzieci i młodzieży”**

Data rozpoczęcia programu: 01.01.2023r.

Data zakończenia programu: 31.12.2027r.

**CEL GŁÓWNY**

Celem programu jest profilaktyka pierwotna i wtórna próchnicy zębów oraz poprawa stanu zdrowia jamy ustnej wśród młodzieży szkół podstawowych i gimnazjów miasta Żyrardowa w latach 2023–2027 poprzez działania informacyjno-edukacyjne, profilaktykę stomatologiczną:

- młodzieży szkół podstawowych i gimnazjów miasta Żyrardowa.

**CELE SZCZEGÓŁOWE**

- Rzetelne i skuteczne informowanie wszystkich mieszkańców o prowadzonym programie.
- Zapewnienie równego dostępu do profilaktyki stomatologicznej.
- Ocena stanu zdrowia jamy ustnej u jak największej liczby dzieci i młodzieży (działania z zakresu profilaktyki stomatologicznej).
- Wprowadzenie monitorowania jakości udzielanych świadczeń.

**Dzieci i młodzież**

- Prowadzenie wizyt adaptacyjnych w gabinetach stomatologicznych dla dzieci.
- Przeciwdziałanie występowaniu próchnicy u dzieci i młodzieży (zwiększenie liczby dzieci i młodzieży ze zdrowym uzębieniem mlecznym, mieszanym i stałym, zmniejszenie liczby dzieci i młodzieży z usuniętymi zębami stałymi oraz zwiększenie liczby dzieci, u których zastosowano lakowanie).
- Podniesienie świadomości zdrowotnej dzieci i młodzieży o profilaktyce stomatologicznej (w tym kształtowanie właściwych nawyków higienicznych jamy ustnej oraz zachęcanie do wizyt kontrolnych w gabinetach stomatologicznych).

# ŚRODOWISKOWE PROGRAMY PROZDROWOTNE PROWADZONE PRZEZ **COLLEGIUM MASOVIENSE – WYŻSZĄ SZKOŁĘ NAUK O ZDROWIU** pod hasłem „**ZDROWIE WSPÓLNYM NASZYM SKARBEM**”<sup>RA</sup>

## OCZEKIWANE EFEKTY

- Wysoka zgłaszalność wszystkich mieszkańców (dzieci, młodzież) na przegląd stomatologiczny w gabinetach (około 70% populacji docelowej).
- Zmniejszenie lub zahamowanie występowania próchnicy we wszystkich grupach wieku (obniżenie wartości średnich PUW).
- Zmniejszenie liczby osób we wszystkich grupach wieku, u których konieczne jest leczenie endodontyczne oraz zabiegi z zakresu chirurgii stomatologicznej (obniżenie kosztów opieki stomatologicznej).

### Dzieci i młodzież

- Redukcja lub zniwelowanie lęku u dzieci przed zabiegami stomatologicznymi poprzez organizację wizyt adaptacyjnych.
- Przeprowadzenie corocznych zajęć informacyjno-edukacyjnych z zakresu profilaktyki stomatologicznej oraz promocji zachowań prozdrowotnych (adekwatnie do wieku):
  - dla dzieci i młodzieży w klasach I–VI szkół podstawowych – przewidywana frekwencja 70% uczniów,
  - dla młodzieży klas I–III szkoły gimnazjalnej – przewidywana frekwencja 70.
- Zmniejszenie absencji w szkołach z powodu bólu zęba lub nagłej wizyty u stomatologa.

## MIERNIKI EFEKTYWNOŚCI ODPOWIADAJĄCE CELOM PROGRAMU

Liczebność mieszkańców według grup (dzieci i młodzież) biorących udział w programie w porównaniu do wartości liczbowych wynikających z harmonogramu akcji i zakładanej populacji docelowej (bieżący monitoring: miesięczne oraz roczne raporty).

### Dzieci i młodzież

- Liczba zgód opiekunów na udział w programie dzieci/młodzieży i ich ewentualne zmiany w porównaniu z liczebnością populacji docelowej.
- Według grup: szkoły podstawowe, gimnazjum, liczba dzieci i młodzieży korzystających z:
  - zajęć informacyjno-edukacyjnych,
  - przeglądów stomatologicznych,
  - profilaktyki stomatologicznej,
- Ocena intensywności próchnicy po wykonaniu wskazań/planu leczenia zaleconych przez stomatologa na pierwszej wizycie – określenie średnich wartości PUW osobno dla dzieci z przedszkoli, dzieci i młodzieży ze szkół podstawowych, gimnazjum, liceum i technikum według płci oraz adekwatne porównanie do średnich wartości PUW obliczonych na pierwszych wizytach u stomatologa w ramach programu.

# ŚRODOWISKOWE PROGRAMY PROZDROWOTNE PROWADZONE PRZEZ **COLLEGIUM MASOVIENSE – WYŻSZĄ SZKOŁĘ NAUK O ZDROWIU** pod hasłem „**ZDROWIE WSPÓLNYM NASZYM SKARBEM**”<sup>RA</sup>

## ORGANIZACJA PROGRAMU

### a. Etapy organizacyjne programu

Pierwszym etapem programu będzie akcja informacyjna. Adresaci programu zostaną poinformowani m.in. o zagrożeniach związanych z próchnicą zębów oraz chorobami jamy ustnej, ich powikłaniach i o zasadach organizacyjnych akcji.

Drugi etap programu przebiegnie dwutorowo. W przypadku dzieci uczęszczających do szkoły podstawowej (zwłaszcza klas młodszych) pierwszym elementem będzie wizyta adaptacyjna, podczas której dziecko zapozna się z miejscem realizacji programu i oswoi ze stosowanymi procedurami. Kolejny etap to przegląd stanu uzębienia. Na podstawie jego wyników ustalony zostanie plan działań profilaktycznych z zakresu prewencji chorób zębów i przyzębia.

W przypadku młodzieży (dzieci do 18. roku życia) podczas pierwszej wizyty u stomatologa zebrane zostaną dane osobowe uczestnika, podpisana zgoda na udział w akcji (w przypadku osoby niepełnoletniej podpis złożą opiekunowie prawni dziecka) wraz z podaniem numeru kontaktowego. Informacje te będą gromadzone w siedzibie wykonawcy programu z uwzględnieniem przepisów o ochronie danych osobowych.

Powyższy, dwuetapowy schemat organizacyjny programu będzie, w przypadku dzieci i młodzieży szkolnej, wspomagany działaniami dotyczącymi promocji zdrowia (prelekcje i pogadanki z zakresu profilaktyki próchnicy i chorób jamy ustnej) oraz profilaktyki stomatologicznej, jak np. fluoryzacja zębów czy zabezpieczanie bruzd zębów lakiem szczelinowym. Ponadto przewidziano prelekcje przeznaczone dla rodziców, a dotyczące m.in. ich roli w profilaktyce próchnicy i chorób jamy ustnej u dzieci. Działania te będą prowadzone na terenie placówek edukacyjnych przez realizatorów akcji m.in. w ramach godzin wychowawczych oraz spotkań z rodzicami (wywiadówki).

### b. Planowane interwencje

W ramach programu każdy nieletni uczestnik akcji będzie mógł skorzystać z bezpłatnych świadczeń z zakresu stomatologii dziecięcej przewidziane jest prowadzenie wizyt adaptacyjnych, a także lakowanie, lakierowanie zębów. Zgodnie z założeniami dotyczącymi etapów organizacyjnych akcji powyższe interwencje będą wspomagane prelekcjami i pogadankami oraz działaniami z zakresu profilaktyki stomatologicznej.